

KURJER KRAKOWSKI.

Dnia 18 grudnia.
roku 1834.

CZWARTER.

Pismo to wychodzi
codziennie przedpoł.
wyjawszy niedzielę
i święta uroczyste.

Przedpłata kwartalna
złp. 5.

N^{er} 66.

KRAKÓW.

Ceny zboża na targowicy w Kleparzu przy Krakowie sprzedawanego:

Doia 16 Grudnia 1834. r. Ko-
rzec pszenicy złp. 19. złp. 22. Ży-
ta 16. 19. Jęczmienia 17. 20.
Owsa 13. 13. Grochu 34. Ja-
gieł 45. Rzepaku 36.

Notariusz publiczny WM Krako-
wa i J. Okręgu zawiadamia ni-
niejszym iż w dniu 19 b. m. i r. o
godzinie 3 popołudniu na Zwierzyn-
cu przy Krakowie w domu probos-
twa zwanyrj odbędzie się licyta-
cya ziemniaków do masy X, Ber-
narda Lenartowicza należących

Sebastian Korytowski.

POLSKA.

Marya Teressa z XX. Poniatow-
skich brabina Tyszkiewiczowa, wdo-
wa, siostra X. Józefa poniatowskie-
go i synowica Stanisława Augusta
króla. w r. 74 życia swogo zmarła
we Francyi w mieście Tours r. b.
d. 2 listopada i pochowana została
w Valençaj w dobrach X: Talley-
randa. Za jej duszę odbywać się
będzie nabożeństwo żałobne przez
3 dni we wszystkich kościołach war-
szawskich. — Ofiary ciągle pomna-
żają się na wsparcie nieszczęśliwych
pogorzalców Opatowa. Obywatele
i Urzędnicy Wdłtwa Sandomier-
skiego gorliwie spieszą na ratunek
cierpiącej ludzkości, już przez skład-
ki, już przez przyjacielskie bale, jak

np. bal w sądomierzu przyniósł
800 złp. dla nieszczęśliwych.

Niemcy. Dwory Saski i Duński
przywdziały żałobę po Don Pedrze.
— Pobył N. Cesarza Rossyi w Ber-
linie daje powód gazecie lipskiej
do rozmaitych domysłów i uważa
że skutkiem tych odwiedzin są za-
pewne ważne zamiary co do poli-
tyki zachodniej a osobliwie sprawa
Don Karłosa miała zwrócić na sie-
bie uwagę Dostojnego gościa. —
Zmiana jednoczesna ministerstwa
angielskiego z wspomnionemi od-
wiedziami nastęrcza i ten domysł
gazecie lipskiej, że zawikłana spra-
wa belgijsko-holenderska, która już
72 protokoły zużyła, zostanie wkrót-
ce rozstrzygnięta, z czyją korzyścią?
nie wiadomo.

Bracia Rothschildowie umieli ko-
rzystać ze zmiany ministerstwa an-
gielskiego jak zapewniają spekulanci
giełdy frankforeckiej, zakupili al-
bowiem 6 milionów 3 procentowych
Rentów co uczyni kapitału 200 mi-
lionów. —

Turcya. Wiadomości z Stambułu
są z sobą ciągle sprzeczne: jedne
zapowiadają niechybną bliską woj-
nę między sultanem żałującym Sy-
ryi a potężnym lennikiem rączej
samorzadczą Egiptu; inne zdają się
zwiastować pokój. Lecz wważając
wyteżoną czynność sultana w uzbra-
nianiu wojska i oibrzymie wysilenie
w reorganizacyi państwa swojego i

wydobywaniu zasobów, wątpić nie można iżby niepragnął stanowczym ciosem pokonać przeciwnika, który ma za sobą geniusz, bitne i zwycięstwami osmielone wojsko, oraz dzielną pomoc w budzącym się z uspienia narodzie a przy tych środkach staje się groźnym dla sułtana wskrzeszającego umierający naród.

Ameryka. Stany-Zjednoczone Ameryki północnej olbrzymim krokiem postępują w pomnażaniu potęgi swojej, przez rozkrzewianie wszelkich gałęzi przemysłu, który dostarcza wyrobów równie udoskonalonych jak angielskie i francuzkie. Dla obfitości środków utrzymania życia jej ludność podwaja się co lat 20. Jej siła zbrojna śmiało się może mierzyć z wszelką inną obcą. Flotta jej wyrównywa francuzkiej, ma 60 okrętów liniowych a na nich 1911 armat i tylko angielską jest od niej większą. (K. W.)

Zdobycie Konstantynopola 1453 r.

Turcy w owym czasie dali się najlepiej poznać ze swęj srogości i dzikiej żądzy pustoszenia. Zdobycie Konstantynopola jak wiadomo z historyi, nastąpiło d. 9 Maja 1453 pod sułtanem Mahometem II. W pośród najokropniejszej wrzawy i krwi pragnienia, wdarli się w środek miasta; — bezbrońne starce, kobiety i dzieci mordowali tysiącami. Nieszczędzono piękności, stanu, plei ani wieku. Wszystko co tylko mogło chronić się do kościoła ś. Zofii, ponieważ rozumiano, że świętość miejsca dozna jakiego względu; lecz przeciwnie stało, wszystkich i tu w pień wycieli krwiożercy, z wyłączeniem zbyt małej licz-

by względem których daleko straszliwszy miano zamiar. Kościół zamieniono wstajnią: a każdy żołnierz miał przez trzy dni wolność mordowania, rabunku i gwałtu. Stotysięcy Turków nasyciło swoje łakomstwo, dziką srogość i zwierzęce uczucie. Nędza mieszkańców przeszła granicę wszelkiego wyobrażenia. Bagaćki od ubogich, piękne kobiety od nieurodnych, tysiąc razy nieszczęśliwsi byli. Przez trzy dni i 3 nocy, żałośne serce, rozzierające jęki zalegały powietrze. — Sułtan słuchał tego w swoim obozie i z radości głąkał się ustawicznie po brodzie. Trwogą przerażone psy rozbiegały się po polach, lub rzucały się w morze. Po upłynieniu trzech dni, garstka chrześcian którą w tym celu wściekli ci barbarzyńcy zostawili przy życiu, została wyprowadzoną w pole. W ten czas Sułtan odprawił wjazd swój do miasta, gdzie koń jego co chwila utykał na stosach trupów, lub brodził przez krwi kaluże! W kościele ś. Zofii sprawił ucztę swoim Baszom i oficerom, podczas której rozkazał dla rozrywki pastwić się nad resztą Chrześcijan w sposobie, któryby piekło przeraził. Takim to napadem Konstantynopol stał się stolicą państwa ottomańskiego.

Aforyzmy Mody.

Nie masz trudniejszego dla kobiety, jak przyzwycząić się do utraty piękności. — Miłość wprawia w obłąkanie kobietę, duma prowadzi ją do intrygi — Miłość nie umie milczeć, kokie rya unika wynurzeń — Serce ma swoje przyuczyny, których rozum nie odgaduje. — Budoar tém jest dla toalety,

czém pole bitwy dla arsenału. — Złotna kobieta podobna jest do chorągiewki na dachu, dopóki jest nowa, błyszczący; zmienia się bez ustanku i obraca za wiatrem — stała kiedy zarzewieje.

Wyspiarze morza południowego należą do najpiękniejszego rodzaju ludzi. Dwoje z tego plemienia pokazuje się teraz za pieniądze w Paryżu t. j. mężczyzna 24 lat mający i dziewica 18 letnia. Propowano im już kilka partyj zyskowych, gdyż Paryżanie wolą mieć do czynienia z dzikimi, chcącymi się ucivilizować, jak z ucivilizowanymi często dzikich obyczajów. Najpiękniejsza kobieta znajduje się w haremie szacha Perskiego; jej piękność jest tak czarująca, że jeden mężczyzna na jej widok dostał nieuleczonej melancholii i w krótkce życie zakończył.

Romans historyczny Aleksandra Bronikowskiego. *Pohlen in 17en Jahrhunderte* przełożony został na język angielski i wydany w Londynie.

Na tegorocznej wystawie przemysłowych wyrobów w Paryżu, wielką uwagę zwrócili na siebie peruki tak udoskonalone, iż trudno je rozróżnić od naturalnych włosów. Dawniej perukarze nasładowali wybornie włosy, dziś nawet skórę głowy ludzkiej tak umieją udawać, że jak z jednej strony wiele wdzięczności odbierają, tak z drugiej znowu wielu nieporozumień staną się przyczyną.

Sliczna córka sławnego Byrona wystąpiła z pierwszym swoim utworem poetycznym. Jest to melodrama, którą przesłała teatrowi

londyńskiemu *Victoria*. Dyrektorowi teatru spodobała się ta sztuka tak bardzo, iż ją przedstawił natychmiast, niewiedząc o imieniu autorki.

Cały świat piękny Edynburga odwiedza teraz sklep szewca J. Browley, który trzewiki damskie robi ze skórek jaszczurczych. Są one niezmiernie lekkie, delikatne i ładne. Plinusz twierdzi, że jaszczurka przywiązana jest do człowieka, szczególnie do niewiasty, a to twierdzenie sprawdza się teraz, kiedy jaszczurki dają nawet skórki własną na obuwie damskie. — Król Awy (Birmanów) pisze się: królem królów, urzędzicielem pór roku, bratem słońca i królem 24 deszczochronów.

Znany z przebiegłości były prefekt policji paryskiej, p. Vidocq, który tyle kradzieży obcych odkrył i mnóstwo złodziejów wydał w ręce sprawiedliwości, sam przed kilku dniami zupełnie okradziony został. —

W piśmie naukowym wiedeńskim p. Kopitar z wielką znajomością rzeczy prostuje błędy popełnione w wydaniu *Psaltarza Polskiego* p. Dunina Borkowskiego, i skłania się do tego wniosku że go przypisać należy Maryi, siostrze królowej Jadwigi, a nie Małgorzacie żonie Ludwika króla Węg i Pol. — Inne szczegóły są długie by je tu zamieszczać można. W końcu uczonego recenzent wynurza życzenie, aby się kto zajął wydaniem Biblii królowej Zofii r. 1455; znajdującą się w Węgrzech w Saros Potak; oraz wyszukaniem Biblii królowej Jadwigi, o których Miechowita wspo-

mina, „a przeto najdawniejsza literatura polska zostałaaby od zraty ocalona;” (słowa Kopitara)

W. Nether Haugh w Anglii, kopalnia węgla już się kilka lat pali, tak że powierzchnia ziemi ciągle jest ciepłą; tamtejsi mieszkańcy pozakładali na tém miejscu ogrody i trebhauzy, szczególniejsz udają się wczesne ziemniaki.

Na popasie wbiega nagle służący do swojego pana bawiącego się w oberży i oznajmia, iż kufer w tytle pojazdu ktoś odjął. „Nic to nie szkodzi,” rzekł pan z najzimniejszą krwią, „Bo ja mam klucz przy sobie.”

Nowo wynaleziony a mnogiem doświadczeniem wyprobowany sposób farbowania rozmaitych włosów na kolor ciemno brunatny.

Po długim dochodzeniu udało się nakoniec podpisanemu z rozmaitych soków roślinnych wynaleść Tinkturę, której regularnem używaniem w krótkim czasie można włosy już to przez wiek, lub słabość osiwiąte, już to z urodzenia winnych kolorach powzięte, pięknym ciemno brunatnym a naturalnym kolorem ozdobić, który to kolor już niczem zmieniony być niemoże. — Taż sama tinktura działa także skutecznie na odrost włosów utraconych, na wzmocnienie upadających, i na dopomaganie do wzrostu rzadkich i tego rosnących. Równie podpisany posiada osób znakomitych świadectwa i pochwały tego wynalazku, których tu dla

szczupłości miejsca nie dołącza; albowiem skutku swoim sprawdzony najlepszą może otrzymać od każdego zaletę. — Fiaszeczka jedna tej tynktury z przepisami używania kosztuje złp. 8. — A prawdziwej i nie fałszowanej jedynie dostać można tu w Krakowie w Handlu p. *Józefa Stehlinga* w rynku.

☞ Główny skład Fabryki krajowej Fajansów i Wedźwodów w głównym rynku miasta, przy kościele Pańny Maryi założony, z powodu nadchodzących świąt Bożego Narodzenia, ma honor polecić się szanownej publiczności z doбором najgustowniejszych przedmiotów tego rodzaju, zareczając za dobroć materyału i cenę umiarkowaną.

☞ Potrzebna jest guwernantka do królestwa polskiego w wojew. krakowskie, znająca muzykę i języki francuzki i niemiecki. Bliższa wiadomość przy ulicy siennej pod l. 670. na pierwszym piętrze.

Przybyli do Krakowa. Górczynski Julian ob. z Galicyi. — Domball Bertrand Rottmistrz Ces. Aust. z Pol. Bertrand Jan Baron z Pol. — Gucałski Jan z Pol. — Szopata Andrzej z Pol. — Nieprzecki Jan ob. z Pol. Witkowski Paweł były kapitan z Pol. — Adamoska Józefata z Galicyi

Opuszcili Kraków. JW. Berg generał kwatremistrz Ces.; Ross, do Galicyi.

Dziś rano stopni zimna 2.